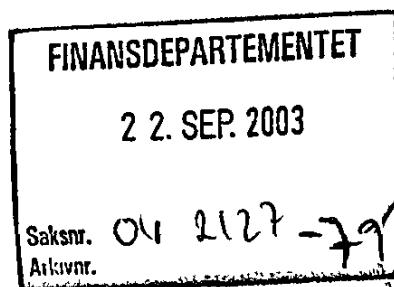

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

17 september 2003

Høring – forslag til endringer av uttaksbestemmelsene i merverdiavgiftsloven

Vi viser til Finansdepartementets brev av 30 mai 2003 med forslag fra en arbeidsgruppe til endringer av uttaksbestemmelsene i merverdiavgiftsloven (mval)

Formålet med uttaksbeskatningen er å sikre et nøytralt og helhetlig merverdiavgiftssystem og dermed statens inntekter. Uttaksreglene skal sikre lik avgiftsbelastning uavhengig av om en vare eller tjeneste tas ut fra egen virksomhet eller kjøpes i markedet. Dette sikrer konkurransenøytralitet innen og mellom ulike næringer. Samme hensyn er gjort gjeldende i skattereglene. Norsk Øko-forum (NØF) ser det derfor som viktig at disse hensynene ivaretas ved utformingen av de nye uttaksbestemmelsene i mval.

Vi har følgende kommentarer til høringsforslaget:

Lovutkastet § 14 tredje ledd

Følgende bestemmelse foreslås i utkastet:

"Avgiftsplikten etter første og annet ledd gjelder i den utstrekning inngående merverdiavgift er fradragsført etter kap VI"

Dette er et nytt prinsipp og kan synes uheldig av flere grunner, ikke minst kontrollmessig. Det bør derfor kreves dokumentasjon av manglende fradragsføring. Dersom en vare som er kjøpt inn uten fradrag for mva, senere påkostes i virksomheten før uttaket, medfører dette delvis uttaksberegning, noe som igjen medfører behov for å dokumentere påkostninger på den enkelte vare, også i forhold til eventuelle omsetningsvarer. Dette reiser også spørsmål om avgrensning av påkostninger i forhold til reparasjon og vedlikehold. Påkostning er nevnt i utredningen, men ikke reparasjon og vedlikehold.

Et eksempel på dette kan være en sportsbutikk som tar en brukt sykkel i innbytte fra en privatperson (se bort fra ev. avansesystemet, jf. mval § 20 b). Sykkelen repareres og oppgraderes med varer og tjenester fra butikken, før eieren tar sykkelen ut til privat bruk.

Enda mer alvorlig vil det være i tilfeller med uttak av varekjøp som er foretatt svart, dvs. at kjøpet ikke bokført og hvor det ikke er fradragsført inngående mva. En vare som er kjøpt for kr 10 000 (ingen mva) selges normalt for kr 15 000 eks. mva. I dette tilfellet vil ikke uttaket bli avgiftsberegnet og staten taper 24 % av kr 5 000 (15 000 - 10 000) i forhold til i dag.

Dette vil være et svært uheldig utslag av det nye forslaget og medføre tap av inntekter for staten og stimulere at uttak ikke oppgis til avgiftsberegning og dermed heller ikke til beskatning. Det vil også kunne fremsettes påstander om at varene er tatt ut privat og ikke solgt.

Det er ingen god løsning at det i slike tilfeller må anvendes gjennomskjæring.

Ved uttak av tjenester som produseres i virksomheten vil det ikke, eller i liten grad, være gjort fradrag for inngående avgift. Regelen er i det minste uklar på dette området. Det må antas at det har vært meningen at uttak av tjenester skal avgiftsberegnes. Noe av det nye med forslaget er at også avgiftspliktige tjenester som tas ut til privat bruk mv. skal avgiftsberegnes, selv om den avgiftspliktige ikke omsetter tilsvarende tjenester i virksomheten.

Lovutkastet § 26 B-1 til B-4

Det nye systemet innebærer at det, med unntak av § 10 fjerde ledd tilfellene, ikke skal foretas uttak av tjenester til bruk utenfor loven innad i virksomheten. Det kan da heller ikke gjøres fradrag fullt ut for inngående avgift på varer og tjenester til felles bruk. Dersom virksomheten endrer karakter, dvs. mer enn 10 %, kapitalvarer selges mv., skal det foretas justering for fradragsført inngående avgift av kapitalvarer, mens andre typer varer fortsatt skal uttaksberegnes. Hvilke eiendeler (kapitalvarer) som skal justeres følger av § 26 b-2, når justering skal skje av § 26 b-3 og justeringsperioden av § 26 b-4.

Følgende kapitalvarer skal justeres

- 1 Maskiner, inventar mv. – kostpris over kr 200 000 – justering i 5 år
- 2 Fast eiendom, herunder om- eller påbygninger – justering i 10 år
- 3 Reparasjon og vedlikehold av fast eiendom når utgiftene i løpet av et regnskapsår overstiger kr 200 000 – justeres i 5 år

Til nr 1

Når det gjelder § 26 b-2 nr 1, maskiner, inventar og andre driftsmidler, dog ikke kjøretøyer, som er fritatt for mva etter mval § 16 første ledd nr 11, er grensen satt relativt høyt (kostpris kr 200 000), og det antas dessuten at det ikke er særlig mange kapitalintensive næringer som endrer fordelingsnøkkelen vesentlig. For de aller fleste avgiftspliktige vil det derfor ikke være aktuelt å foreta justering. For de som foretar investeringer i denne størrelsesorden, og som blir berørt av regelen, antas det at for de fleste vil dreie seg om et fåtall driftsmidler, og at det derfor ikke vil være særlige problematisk å holde oversikt over investeringene i en 5-årsperiode.

Til nr 2

Det bemerkes at forslaget til nye regler medfører at alle avgiftspliktige foretak må kunne dokumentere samlede oppføringskostnader samt om- og påbygninger i 10 år. I virksomhet som har omsetning både innenfor og utenfor merverdiavgiftsområdet, antas det at reglene innebærer et behov for å innrette bokføringen, eventuelt via et hjelpesystem, slik at det kan skilles mellom for eksempel felles oppføringskostnader og oppføringskostnader til hhv. eksklusiv bruk innenfor og utenfor avgiftsområdet, eventuelt pr bygg og pr leietaker. Den avgiftspliktige må dessuten holde løpende oversikt, slik at oppføringskostnader mv. som er eldre enn 10 år ikke lenger ligger inne i systemet.

Det antas at reglene vil få størst konsekvenser for de som er frivillig registrert for utleie av fast eiendom. Disse må som nevnt også pr 1 dag holde oversikt over oppføringskostnadene mv pr leietaker, men plikten til å justere utvides fra 3 til 10 år

Til nr 3

Her er det flere spørsmål som ikke besvares i utredningen. Gjelder grensen på kr 200 000 for virksomheten som sådan, pr bygg, eller pr leietaker og hvordan skal felles reparasjons- og vedlikeholdskostnader beregnes? Etter vår oppfatning må grensen gjelde pr leietaker, hvis ikke blir det ulik tilbakeføring avhengig av om en virksomhet eier sine lokaler, eller leier lokaler. Uansett medfører regelen behov for detaljert registrering av løpende kostnader til reparasjon og vedlikehold. Ikke minst gjelder dette for virksomheter som er registrert for utleie, som ofte har mange eiendommer og med stadig utskiftning av leietakere. For å kunne ta stilling til den avgiftsmessige behandlingen (eventuelt justering), må den avgiftspliktige foreta omfattende registreringer. Kontrollarbeidet vil også bli krevende, ikke minst dersom det ikke er foretatt registreringer som forutsatt eller der disse er mangelfulle.

Vi stiller spørsmål til hvordan dette systemet fungerer i andre land, med tilsvarende regler for avgiftsbehandling innen utleie av fast eiendom. Vi kan ikke se at dette er omhandlet i utredningen.

Det bør muligens vurderes om forslaget til § 26 b-2 nr 3 bør utgå, eventuelt erstattes med en forskriftshjemmel på området.

Generelt bemerkes at systemet med justering av inngående merverdiavgift for kapitalvarer ved bruksendring, medfører at virksomheter må dokumentere endret bruk regelmessig. Det må da stilles krav til hvordan bruken skal dokumenteres. Selv om mange virksomheter ikke vil komme inn under de foreslåtte grensene, er dette likevel ikke åpenbart på bokføringstidspunktet, slik at bokføringen likevel må ta høyde for at plikten til å justere inngående avgift kan oppstå. Dette kan føre til en forholdsvis omfattende registrerings- og dokumentasjonsplikt for enkelte bransjer.

Denne delen av regelverket kan fremstå som komplisert for næringslivet, og dermed også kontrollmessig. Det faktum at kravene til å dokumentere endringer, og foreta korreksjoner, går hhv 5 år og 10 år tilbake, medfører også en mulig utvidelse av kontrollperioden i forhold til 1 dag. Det kan derfor stilles spørsmål ved arbeidsgruppens konklusjon om økonomiske og administrative konsekvenser, at endringen ikke er så omfattende at det vil bety et vesentlig merarbeid å kontrollere avgiftspliktige med slike disposisjoner.

Uttak av tjenester til privat bruk (pkt. 4.3)

Arbeidsgruppen foreslår innebærer endringer i forhold til gjeldende rett, ved at det ikke lenger er et vilkår at det omsettes tilsvarende tjenester i virksomheten. Uttaksberegning skal for øvrig ikke skje dersom det gjelder tjenester som enhver kan utføre uten spesialkompetanse. Det foreslås også uttaksberegning ved midlertidig bruk av virksomhetens driftsmidler, uavhengig av om virksomheten driver utleie av driftsmidlene.

Vi vil bemerke at det i praksis er vanskelig å påvise at det har skjedd uttak av tjenester til privat bruk. Av kontroll- og håndhevningsmessige grunner bør det være klare krav til

dokumentasjon av uttak av tjenester, for eksempel at den avgiftspliktige kan redegjøre for eller dokumentere tjenesteomfanget i virksomheten. Vi viser i denne forbindelse til forslaget til ny bokføringslov hvor det foreslås at timer skal dokumenteres for virksomheter som utfører tjenester basert på tidsforbruk.

Med hilsen
for Norsk Øko-forum

Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg